

MÜSLÜMANLARIN KORUNMASI*

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Hamden kesîran tayyiben mübâreken fîh, alâ külli hâlin ve fî külli hîn.,, Kemâ yenbağî licelâli vechihî ve li-azîmi sultânih... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn,,
Senedinâ ve mededinâ ve üsvetine'lhaseneti muhammedini'l-mustafâ ve âlihî ve sahibihî ecmaîn... Ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'l-cezâ...

Emmâ ba'dü, fa'lemû eyyühe'l-ihvân... Feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llâh... Ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llâhu teâlâ aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesetin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin ve sâhibehâ fi'n-nâr... Ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

إِذَا انْتَابَ غَزْوَكُمْ وَكَثُرَتِ الْعَزَائِمُ وَاسْتُحِلَّتِ
الْغَنَائِمُ فَخَيْرُ جِهَادِكُمُ الرَّبَاطُ

(طب. وابن منده خط. عن عتبة بن الندر)

RE. 36/5 (İze'ntâta gazvüküm, ve kesüreti'l-azâimü, ve'stuhilleti'l-ganâimü, fehayrü cihâdikümü'r-ribât.) Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

kâl, ev kemâ kâl.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin selâmı, rahmeti, bereketi üzerinize olsun... Rabbimiz Teâlâ ve Tekaddes Hazretleri dünya ve ahiretin hayırlarına cümlenizi nail eylesin... İki cihanda afiyet, saadet ve selâmet üzere eylesin... Cennetiyle cemaliyle müşerref eylesin, Habîb-i Edîbi'ne komşu eylesin...

Peygamber SAS Efendimiz'in mübârek hadîs-i şerîflerinden okuyup izah etmek üzere toplanıyoruz. Bu hadîs-i şerîflerin okunmasına ve izahına başlamadan önce; başta Peygamber salla'llâhu aleyhi ve sellem Efendimiz'in rûh-i pâkine hediye olsun düşüncesiyle, sonra onun cümle mübârek âlinin, ashâbının, etbânının;

Bu hadîs-i şerîfleri nakil ve rivayet edenlerin ruhlarına hediye olsun diye, kitabı telif eylemiş olan Gümüşhaneli Ahmed Ziyaüddin Efendimizin ve kendisinden feyz aldığımız Mehmed Zâhid-i Bursevî Hocamızın hassaten ruhlarına hediye olsun diye;

Bu beldemizin medâr-ı iftihârı Yûşâ AS'ın, Ebû Eyyûb el-Ensârî Hazretleri'nin ve sair sahâbe-i kirâmın, evliyâullahın ruhlarına hediye olsun diye; şu camiyi bina etmiş ve bize yadigâr bırakmış olan İskenderpaşa'nın ve bu camiyi eski halinden daha geniş hale getirmek için çeşitli yardımlar yapmış olan siz kardeşlerimizin, kendilerinin ve geçmişlerinin ruhlarına hediye olsun diye;

Uzaktan yakından buralara gelmiş olan siz

kardeşlerimizin dünya ve ahiret saadetine ermenize vesile olsun, iki cihanda bahtiyar olasınız diye ve sâir mü'minîn ü mü'minât, müslimîn ü müslimât kardeşlerimizin de ruhları şâd olsun, kabirleri nur dolsun, makamları daha âlâ, dereceleri yüksek olsun diye bir Fâtîha, on bir *İhlâs-ı Şerîf* okuyup ruhlarına hediye edelim, öyle başlayalım.

.....

a. Ribatın Önemi

Mukaddime'de metnini okuduğumuz hadîs-i şerîf, Râmûzü'lEhâdîs kitabımızın 36. sayfasının 5. hadis-i şerifidir. Mısır'ın fethinde de bulunmuş Utbe ibn-i el-Münzir isimli bir sahabînin rivayet ettiği hadîs-i şerîftir. Efendimiz SAS buyurmuş ki:

إِذَا انْتَاظَ غَزُوكُمْ وَكَثُرَتِ الْعَزَائِمُ وَاسْتُحِلَّتِ
الْغَنَائِمُ فَخَيْرُ جِهَادِكُمُ الرِّبَاطُ

(طب. وابن منده خط. عن عتبة بن النذر)

RE. 36/5 (*İze'ntâta gazvüküm, ve kesüreti'l-azâimü, ve'stuhilleti'l-ganâimü, fehayrü cihâdikümü'r-ribât.*)

(*İze'ntâta gazvüküm*) “Sizin gaza etmeniz uzak olduğu zaman, (*ve kesreti'l-azâimü*) ve kuvvetler çoğaldığı zaman; (*ve's-tuhilleti'l-ganâimü*) ganimetler de helâl görüldüğü zaman; (*fehayrü cihâdikümü'r-ribât*) sizin cihadınızın en hayırlısı ribattır.”

Öyle sözler söyledik ki, güya tercüme ettik ama hepsini izah etmek lazım. Çünkü çok kimse anlamamıştır. SAS Efendimiz; “Şöyle şöyle şöyle olursa, o zaman en iyi yapacağınız şey ribat etmektir.” diyor.

Önce *ribat*’ın ne olduğunu anlatalım.

Ribat; tı harfiyle, rı-be-elif-tı *murâbata* veya *ribât*. Aslında “irtibatlı, karşılıklı irtibatlı olmak” demek. “İrtibat” kelimesi de zaten aynı kökten geliyor. “Düşmanla irtibatlı olunan yer.”

“—Hudutlarda düşmanla irtibat kurulması muhtemel olan yerlerde, düşman gelirse karşılayayım.” diye bekçilik yapmaya *murâbata* veya *ribat* derler.

Yani *mücâhede* ve *cihad*, *muhasebe* *hisab*, *murâbata* *ribat*... Bu siygada aynı mastarın iki şekli vardır. Mastardır bu. Kısaca söylemek gerekirse “Hudutlarda bekçilik yapmak, nöbet tutmak, beklemek” demek. Hatta böyle bekleme yerlerinin etrafının da sağlamlaştırılması lazım. Düşman birden hücum ettiği zaman sağlam olması lazım, tahkim edilmesi lazım. Hudutlarda bekleme yerlerini biraz güçlü kuvvetli, kale şeklinde yapmışlar. O hudut kalelerine de *ribat* derler.

Ama bu *ribatlar* geniş teşkilatlı oluyor; orada oturuyorlar, kalkıyorlar; odaları, avlusu var. “Düşman gelmesin.” diye bekliyorlar, bekçilik oluyor. Gelirse çarpışıyorlar, sair zamanda artık vakitlerini Allah’ın rızasına uygun bir şekilde orada geçirirler. Bazen topluca zikir yaparlar, ibadet ederler, ilim öğrenirler, öğretirler.

İşte böyle hudutlarda bulunan kale ve nöbet merkezlerine ribat ismi de verilmiş. Ribat ismi böylece artık bir bakıma da medrese gibi bir mânaya gelmiş. Demek ki boş zamanları ilim öğrenmekle geçirdikleri için de mânası o mânaya doğru kaymış.

Mesela Medine-i Münevvere’de “şu isimli ribat” diyorlar, artık Medine’nin etrafında düşman kalmadı ama o ne demek?

“Bir takım mübarek insanların gelip Allah rızası için oturup kalktıkları, vakitlerini artık Allah’ın rızasına uygun işlerle geçirdikleri yer” mânasına geliyor. Medrese desek gündüzleri ilim olur, geceleri yatılır. Ribat, yurt gibi yani; o mânaya kullanılmış.

Medine’de *ribâtü’l-etrâk* isimli yerler vardı. Şimdi hepsi yıkıldı ya.

Demek ki hudut kalelerinin ribat ismi veriliyormuş. Hudutlarda kalelerde beklemeye; murâbata mastarı, ona da ribat adı veriliyor. Bu bekleyen kimselere de murabıt adı verirler. Mücahit gibi murâbıt adı verirler. Hatta Kuzey Afrika da bir zamanlar İslâm âleminin bir hududuymuş. Orada İspanyollarla, gayrimüslimlerle, cihadla meşgul olan “Murabıtlar Devleti” diye devlet kurulmuş.

Demek ki *ribat* da, *murabıtlık* da, *murabata* da cihadın bir çeşidi. Ama burada doğrudan doğruya düşmana hücum edip savaşmak yok da beklemek var. Ve bu bekleyiş de zamanın boş geçmemesi bâbında...

İslâm tarihi içinde ilimle, zikirle, ibadetle meşgul olma durumu olduğundan “ribat”

deyince dervişler de akla gelmiş, mücahitler de akla gelmiş, “evli olmayan insanların oturduğu yurt” gibi bir mâna da hatıra gelmiş.

Ribat, Peygamber Efendimiz’in zamanında “hudut kalesi” demek. Bu hadîs-i şerîfte Peygamber Efendimiz diyor ki:

(İze’ntâta gazvüküm) “Sizin savaşmanız uzak olduğu zaman.”

Savaş mıntıkasına uzaktasınız, tam oraya kadar gidemezsiniz, şartlarınız müsait olmaz. İran’da oturuyorsunuz; hudut ilerlemiş Horasan’a, Horasan’dan ilerlemiş daha öteye... Savaş yeri uzaklarda kaldı. İstanbul’da okuyorsunuz; savaş Avusturya hududunda, uzakta...

(Ve kesiretü’l-azâimü) Azimetin çoğulu; yani “İşler, yapılacak şeyler, kuvvetler çoğaldığı zaman.”

Gümüşhaneli Hocamız, hadisleri açıkladığı şerhinde şöyle buyurmuş: “Komutanların insanları çeşitli bölgelere sevk etmeleri, ‘şuraya git buraya git’ diye tevcih etmeleri ihtimalleri çoğaldığı zaman...”

“Kuvvetler çok, her birini bir tarafa gönderebiliyor; asker sıkıntısı yok.” demek gibi bir mâna seziliyor. O zaman imkânlar çok, herkes bir tarafa gidebiliyor. Savaş bölgesi uzaklarda, kuvvetler de çok.

(Ve’stuhilletü’l-ganâimü) “Ganimetler de helâl görüldüğü zaman.”

Ganimet zaten helaldir ama kime helaldir?

Savaş yapılır, savaş yapıldıktan sonra ganimetin

beşte biri – buna humus denilir– Allah, Rasûlüllah ve hazine için ayrılır; gerisi gaziler, savaşa fiilen iştirak edenler arasında taksim olunur. Beşte dördü savaşanların hakkı oluyor. Bunların eşit olarak dağıtılması, ortaya yığılması lazım.

Peygamber Efendimiz; “Bir kimse taksimden evvel bir ayakkabı bağcığı bile alsa, cehennemden bir bağ almıştır.” diyor. İslâmî savaşta, taksimden evvel özel olarak kendi cebine bir şey almak yoktur.

Şimdi bizimkiler Kıbrıs’a gitmişler, savaşmışlar; herkes ne bulduysa cebine doldurmuş. Eskiden olsaydı böyle olmayacaktı; toplanacaktı, eşit olarak taksim edilecekti. Artık herkes cebine ne bulduysa doldurmuş, tabi şimdi ölçüsü kaçmış oluyor.

Eğer bu taksim eşit olarak yapılmaz da bazı kimseler bulduğunu cebine koymayı helâl sayarsa --burada bu kastediliyor– yani taksimat doğru düzgün yapılmaz, ganimet helâl sayılırsa... Ganimet zaten helâl ama taksimden fazla olarak kendisinin olmayan ganimeti de cebine koymaya kalkarsa, ahlâk bozulursa o zaman işin tadı kaçıyor, bereketi kalmıyor.

b. İki Göze Cehennem Ateşi Değmeyecek

İşte durum böyle olduğu zaman, “Sizin cihadınızın en hayırlı şekli ribattır. Ribatlarda oturursunuz, murabıtlık yaparsınız; en hayırlı şekli odur.” diye buyurmuş. İşin tadı kaçtığı zaman orada oturursunuz; hem ilim öğrenmek var; bir alim çıkıyor ötekilere ders anlatıyor,

vakit boş geçmiyor hem zikir var. O bakımdan ribat “tekke” mânâsına da gelmiş. İçeride ilim öğrenildiği için medrese mânâsına gelmiş, yatıldığı için yurt mânâsına gelmiş, ilim öğretildiği, zikir yapıldığı için tekke mânâsına gelmiş.

İşte o zaman orada oturur; böyle hayırlı şeylerle meşgul olursunuz. “O da çok sevaptır.” diye Efendimiz buyuruyor. Yani “Şüpheli taraftan, mecburi olmayan taraftan vazgeçebilirsiniz; o zaman en hayırlı şekil ribatta oturmaktır.” buyurmuş oluyor.

Peygamber SAS Efendimiz yine bu konuyla ilgili olarak buyurmuş ki:¹

عَيْنَانِ لَا تَمَسُّهُمَا النَّارُ عَيْنٌ بَكَتْ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ
وَعَيْنٌ بَاتَتْ تَحْرُسُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ

(ت. عن ابن عباس)

¹ Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.175, no:1639; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.I, s.488, no:796; Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.III, s.337, no:2427; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.211, no:320; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.XXXVIII, s.446; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.VII, s.307, no:4346; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VII, s.119; Buhârî, *Târih-i Kebîr*, c.IV, s.231, no:2624; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.II, s.360, no:867; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.III, s.233; Ukaylî, *Duafâ*, c.IV, s.345, no:1952; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Hâkim, *Müstedrek*, c.II, s.92, no:2431; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.IV, s.16, no:4235; Abd ibn-i Humejd, *Müsned*, c.I, s.422, no:1447; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.48, no:4125; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.V, s.285; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.II, s.268, no:5875; RE: 320/9; *Mecmaü'z-Zevâid*, c.V, s.523, no:9489; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XIV, s.335, no:14418.

(*Aynâni lâ temessühüme'n-nâr*) “İki göze cehennem ateşi değmeyecek, temas etmeyecek. İki gözün sahibi hiç cehenneme girmeyecek: 1. (*Aynün beket min haşyeti'llâh*) “Allah korkusundan ağlayan göze cehennem ateşi değmeyecek.” Tenhada zikirle, muhasebeyle, murakabeyle, ibadetle meşgulken Allah korkusundan gözyaşı döküyor. 2. (*Ve aynün bâtet tahrusü fî sebîli'llâh*) “Bir de, Allah yolunda, İslâm ülkesini düşmandan korumak için hudutta nöbet tutan göze, hudutlarda bekçilik yapan askerin gözüne cehennem ateşi değmeyecek.” Neden? Onun nöbeti sayesinde, o bekçiler sayesinde, arkadakiler rahat uyuyorlar; onun için sevabı çok oluyor.

Demek ki mümkünse bu gibi hizmetleri yapmak, çok sevaptır. Mümkünse cihad, olmazsa murabıtlık, ribat. Bir de meseleyi bizim zamanımıza getirelim. Şimdi biz cihat etsek elhamdülillah cihat sahası çok. Bosna Hersek'e gitmemiz lazım, Karadağ'a gitmemiz lazım, Seylan'a gitmemiz lazım. Yeter ki çarpışacak insan olsun. Millet Pakistan'da biraz heveslendi, Afganistan'da bizlerden, her taraftan cihad yapmaya gidenler oldu. Ama şimdi biraz kanıksadılar gibi. Halbuki böyle olmaması lazım.

Müslümanın müslümana yardımı, onu desteksiz bırakmaması ve imdadına yetişmesi boynunun borcu, kardeşlik. Hiçbir şey yapamazsa protesto eder.

Ben diyorum ki Sırp'lar'a, Ermeniler'e, yaptıkları şeye karşı bir hafta yas haftası ilan edelim!

Bunları dile getirelim. Çocuklar, kızlar, zavallılar işkence görüyor evler, camiler yıkılıyor; kanlar dökülüyor, mallar yağmalanıyor.

Hani nerede medeniyet, hani nerede insanlık?

Hepsinin boş olduğu anlaşılıyor. Müslümanların asırlık ihmalleri de birden düzelmüyor. Bir insan iyi günlerde iken kötü günlere hazırlanmazsa, kötülük veya tehlike gelip kapıya dayandığı zaman, iş işten geçmiş oluyor.

Bu devirde biz Ümmet-i Muhammed'in fertlerinin umumi bir hastalığı var: İş adamakıllı sıkışmayınca tedbir almıyoruz. Halbuki bir iş ilk başta kolayca halledilebilir, küçücük bir delik kolayca yamanabilir. Ama yırtılıp kocaman bir delik olunca artık yamanması mümkün olmuyor. Biz önde olan insanlar olarak diyoruz ki mektep açın, İslâm'a yardım edin, para bakımından cömert olun. İşte şöyle yapalım, böyle yapalım. Yapılacak işleri size anlatıyoruz veya başka memleketlerin hocaları kendi ahalilerine anlatıyorlar. Çocuklarınızı müslüman yetiştirin, halis muhlis insanlar olsunlar, aman küfre meyletmeyin, kâfirlere özenmeyin, eviniz şöyle olsun, işiniz böyle olsun; dinlemiyorlar.

Neden?

Ortada bir tehlike yok. “—Bir şey yok canım.”

Çocuklar komünist yetişiyorlar, tedbirler alınmıyor. Düşman durmuyor, uyumuyor, ilerliyor. Ondan sonra hücumla geçtikleri zaman silah yok, tedbir yok, plan yok, program yok; hatta birlik ve beraberlik yok. O zaman keklik gibi avlanıyorlar. Bıldırcın gibi kafaları

koparılıyor, zavallılar mahvoluyor. Yine birlik beraberlik olsalar buradan oraya destek verebilirler. O da yok!

Bosna'dan Hersek'ten İstanbul'a, Adapazarı'na, Bursa'ya gelmiş nice tanıdığımız insanlar vardır, hatta çok yakınlarımız vardır. Ne yapacaklardı?

Güzel günlerde tehlike ihtimallerine karşı tedbirleri düşünüp, hazırlık yapıp, kesenin ağzını açacak ve çalışmalar yapacaklardı. Yapmadılar, yapmayınca iş büyüdü. Şimdi haberleri görüyoruz; gece uykumuz kaçıyor. Haberleri dinliyoruz, bir şey yapamıyoruz. Birden olmaz ki! Yılların ihmalleri, sonra çok fena sonuç veriyor.

Muhterem kardeşlerim!

Onun için, biz bir şey söyledik mi dinleyin, sözüme itimat edin!

Kimdir Ümmet-i Muhammed'in sahibi? Kim bakacak Ümmet-i Muhammed'in işlerine?

Herkes ticaretinde, memuriyetinde, kârında, kazancında; onun için bu işin erbabına itimad edip, “ver” dediği yerde vermek, “yap” dediği yerde yapmak lâzım.

Adam minarenin önüne bir minare daha koyuyor. Ya bu bir minareye de zaten çıkılmıyor ki. Ezan aşağıdan mikrofondan okunuyor, minare sembolik bir şey olmuş. “Ramazan'da kandiller yandığı zaman görülsün.” diye bir minare yeter, ikincisine lüzum yok.

Ama eğitimin önemi var, insanı yetiştirmek çok önemli. Kâfire İslâm'ı tebliğ etmek çok önemli,

onun kalbini kazanmak önemli. Peygamber Efendimiz müslüman olmayan insanlara bile zekâttan para ayırıp, gönlünü alacak paralar verip, onların kalplerini İslâm'a ısındırmıştır. Bunlar yapılmıyor.

“—Bu adamlar bize dış biliyorlar; bunların karşısında ne tedbir almamız lazım?” diye düşünülüyor.

“—Düşman bir yerden saldıracak olsa nereden kaçarsınız, nereye sığınacaksınız, nereye arkamızı veririz, nereden destek alırsınız?” diye düşünülüyor.

Bosna-Hersek'in haritasına bakıyorum, her tarafı düşman tarafından çevrili, müslümanlar öbek öbek düşmanın arasında, etrafı çevrilmiş, bir yere kaçamaz, yardım alamaz, yiyecek bulamaz, haber çıkmaz. Şimdi hepsi kuzu gibi boğazlanıyor. Yazık!

Bir şey de yapamıyoruz, haber de alınmıyor. Halbuki denizden bir irtibat yerimiz olsa ne iyi olurdu...

Orta Asya'da birçok müslüman kardeşlerimiz var; arada bir irtibat yok. Araya Ermenisi girmiş, hıristiyan bilmem hangi milleti girmiş, falancası girmiş; irtibat sağlayamıyoruz. Onlar irtibatı koparma tedbirlerini almışlar, biz irtibatı sağlama tedbirini almamışız.

İslâm'a hizmette ilk merhale, para harcamaktır. Zekâtını verirsin; hem farz ödenmiş olur, hayrını hasenâtını yaparsın, sadaka verirsin hem hayır kazanmış olursun hem de rahat etmiş, rahat bir şekilde İslâmî hizmeti yapmış olursun. Bu yapılmayınca, bu sefer ikinci adımda can

gidiyor. Hem mal gidiyor hem can gidiyor. Kıyamadığın mal da gidiyor, bu sefer can da gidiyor. Hem o Allah yoluna harcayamadığın paralar düşmanın eline yine geçiyor, hem de bu sefer canın gidiyor.

Başka bir yeri örnek almazsak, Afganistan'ı örnek alalım:

Afganistan bundan senelerce önce, 30 yıl önce, anayasası Kur'ân-ı Kerîm olan bir şeriat devletiydi.

“—Niye müslümanları koruyamadılar? Niye şimdiki kadar cihad etmediler?”

Önem vermediler de ondan. O zaman Kur'ân-ı Kerîm anayasası iken, şeriat ahkâmı onların kanunu iken çalışmadılar. İçlerinden çocukları tahsil için Moskova'ya gönderdiler.

“—O eski idareciler, kaçanlar nerede okudu?”

Ruslar orada çalışma yaptılar, komünist yetiştirdiler, adam kazandılar. Ondan sonra geldiler; hem harcayamadıkları paralar gitti, hem evleri yandı, yıkıldı, hem de nüfusun büyük bir kısmı kırıldı. Şimdi “Allah yolunda cihad yapacağız.” diye iki yıldır uğraşıyorlar, yavaş yavaş sonuç alınıyor.

Suriye'de de böyleydi; çok müslüman idareciler, çok temiz ahali vardı. Suriye'de bu destek yapılmadı, yardım yapılmadı. Hatta orada bir ara müslümanlar bayağı hâkimdi; Halep, Humus, Şam'a kadar yanaşmışlardı. O zaman bizim idareciler onlara yardım etmediler. Orada “şeriatçi”, “gerici” bir devletin olmasını

istemediler.

“–Sen misin orada gerici, şeriatçi bir devlet olmasını istemeyen;

al sana bir düşman, komünist, PKK’cı devlet; gör bakalım müslümanlara yardım etmemeyi!” diye Allah bize ibret gösteriyor. Şimdi Suriye’den hayır yok, Irak’tan hayır yok.

“–Ne demek yani?”

Belâ geliyor. Çok sıkıntı içinde, belki şimdi hükümet de askerler de:

“–Ah o eski devir! Fırsat kaçmış.” diyor.

Ben şahsen fırsatın kaçtığını her yerde söylüyorum, ilan ediyorum. Irak da öyle... Irak da çok güzel bir ülkeydi, Ürdün çok güzel bir ülkeydi; ama fırsatlar kaçıyor.

Muhterem kardeşlerim!

Kolayca halledilebilecek problemi vaktinde çözmeyince, müslümanların başına büyük belâlar geliyor. O büyük belâların çözümü için de hem verilmeyen paralar zayi oluyor, hem de ceza olarak canlar gidiyor. İmanla çarpışıp da şehid olanlara ne mutlu! Onu yapamayanlar oradan da ceza görüyor, ahiretleri de gidiyor. Kaçsa bir türlü ceza, dursa bir türlü ceza oluyor.

c. Mânevî Ribat

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Onun için sözü cihaddan ve ribattan açmışken ribatın bir de mânevîsi vardır. İslâm âlemini korumanın mânevîsi; “Mânevî kalelerden İslâm

âlemine, dinine, imanına, irfanına hücum olmasın.” diye nöbetçilik yapıp beklemek. Bu da önemli bir şey. Şimdi hududa gidip nöbet beklemeyiz ama, “İslâm’a hücum olmasın, kafirlere karşı cevap verilsin, karşı konulsun.” diye terbiye sahasında, kültür sahasında, eğitim sahasında yapılacak çok şeyler var. Yine kesenin ağzını açacaksınız, mecbursunuz; o çalışmalarını yapacaksınız.

Adamlar televizyonun ehemmiyetini bildikleri için dış ülkelerden yayın yapıyorlar. Türk ülkelerinde çanak antenlerle muzır yayınları halkımıza dinlettiriyorlar, ahlâkını bozuyorlar. Devlet de kontrol edemiyor, onun için bu halk bozulur. Bir insanın kafası bozuldu mu, o adamı sen çöpe at. Vücudunun gücü kuvveti hep zararlı olacak. Bak nasıl beş tane polis öldürüyor.

Şarkı türkü, şu sahnesi bu sahnesi değil; İslâm’ı anlatacak televizyon kurmamız lazım.

Gelip soracaksınız, destek olacaksınız. Kurmamız lazım. Bunu da yapmazsanız 10 sene sonra ah vah diyeceksiniz.

Benden önceki hocalarımızdan da misal verebilirim, kendi yazılarımızdan da misal verebilirim. Biz, olacak hadiseleri 10 sene, 20 sene, 30 sene, 50 sene önceden söylemişizdir, alimlerimiz söylemiştir:

“—Böyle nesil yetiştirmeyin, bu neslin sonu anarşi olur. Anarşist olurlar. Bunlar memlekete fayda getirmez.” demiştir.

Anarşinin ne olduğunu kimsenin bilmediği zamanda alimlerimiz bunu yazmıştır. Neden?

Allah'ın verdiği nurla bakan insan hakkı söyler. Allah bir nur verdi mi hakkı bâtıldan ayırır, söyler. Ama o zaman dinlenmemiştir, ihmal edilmiştir. Şimdi artık kıyametler kopuyor. İşin vahameti, ciddiyeti iyice anlaşılmış durumda. Onun için sizi mânevî murâbıtlığa çağırıyorum.

Mânevî murâbıtlık, mânevî mücahidlik... Gözünüzü dört açacaksınız; Müslümanlığı korumak için, müslümanları korumak için tedbir alacaksınız. Gıda yardımını mı, silah yardımını mı, beden yardımını mı, asker yardımını mı gerilla yardımını mı; yaparız. Bunların hepsini müslümanların birbirlerine yapması lazım.

Çünkü orada öldürülüyor. Gözümün önünden gitmeyen bir sahne; her yerde söylüyorum, gazete çekmiş:

Babası yanında, kızı yanında, ellerinde silah. Kızcağzı güzeller güzeli... Düşünüyorum bir baba olarak; insanın yanında kızı, karşısında düşman... Kendisi ölürse bu kızı ne olacak? Veyahut kızıyla çarpışırken kurşunu bu kız yese o babanın yüreği ne olur? Veyahut geliyorlar, çocuklarını buraya bırakıyorlar, savaşmaya gidiyorlar. Ne kadar zor durumlar!

Onun için sulh zamanında fırsat eldeyken kesenin ağzını açarak yapılmayan şeyler sonradan cana geliyor.

Bir misal daha söyleyelim:

Kafkasya'da Rus birlikleri parasızlıktan aylarca maaş almamışlar, merkezle de irtibatları kopmuş. Komutanlar gelmişler, Azerbaycan yöneticilerine demişler ki:

“—Bize bir milyon dolar verin, size bu tankları, silahları devredelim.”

Onlar o parayı vermemişler. Ondan sonra aynı teklifi Ermenistan’a götürmüşler. Demişler ki:

“—Bize bir milyon dolar verin, bu silahları size devredelim.”

Onlar vermişler. Tankları, füzeleri, uzun menzilli topları almışlar; ondan sonra Karabağ’a saldırmışlar.

Dışardan yardım gelmedi. Nereden geldi?

Oradan satın aldılar ve böyle oldu. Para her kapıyı açıyorken sen o paradan sakınırsan, bu sefer Karabağ da elden gider, Bakü de gider; Allah saklasın. İşin hikâye olmadığı, çok vahim ve ciddi olduğu gözümüzün önünde cereyan eden hadiselerden bellidir.

Ben bir adım daha ileri, bir söz daha söyleyeceğim.

Benim sözlerim banda, videoya alınır, dinlenir, dosyalanır; biliyorum. Hepsini açıkça söylüyorum. Yarın öbür gün bu hainler, bu zalimler bizim de başımıza çorap örerler. Allah saklasın, istemeyiz.

“—Ya nasıl oldu? Bu memleketin başına bu hal gelir miydi?” diye hayret edersiniz.

Onun için kale gibi sapasağlam durmamız lazım. Kesenin ağzını açma zamanında keseyi açmamız lazım. Kazandığın paraları Allah yolunda harcamayacaksın da ne olacak?

Sen harcamazsan, Allah çatır çatır aldırır,

başkasının eline verir. Onun için bizim memleketimizin fertlerinin hepsinin –bu işin erbabıyla gitsinler, konuşsunlar– tepeden tırnağa silahlı olması lazım.

Çünkü Yunanistan orada, ötekisi orada, berikisi burada, Ermenistan orada...

Abdülhamid Hân zamanında, Adana’dan rüşvet yoluyla şu kadar milyon para vererek arazi satın almak istemişler. Abdülhamid hemen oraları kendisine çiftlik yapmış, kendi parası ile arazisi haline getirmiş ki, başka kimse bir oyunla, rüşvetle filan alamasın.

Gözünüzü açın ki Adana ovasında, Ege ovalarında bile milletin gözü var. Ya sahip çıkarsınız, tedbir alırsınız; ya da seneler geçtikten sonra:

“–Ya bunu 10, 15, 20 sene önce söylemişlerdi.” dersiniz.

Böyle bir durum olmasını istemiyorum. Nasıl alacaksa devlet de alsın. Vergi alacaksa alsın, ne yapacaksak yapalım; bu adamlardan daha üstün silahımız olması şarttır.

Allah’ın, Kur’ân-ı Kerîm’in emridir:

وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ
الْخَيْلِ تُرْهِبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ

(الأنفال: ٦٠)

(*Ve eiddû lehüm me’steta’tüm min kuvvetin ve min ribâti’l-hayli*) “Düşmanlara karşı gücünüz yettiği kadar kuvvet ve cihad için bağlanıp

beslenen atlar hazırlayın! (*Türhibûne bihî adüvva'llâhu ve adüvveküm*) Onunla Allah'ın düşmanını, sizin düşmanınızı korkutursunuz.” (Enfal, 8/60) âyet-i kerîmesi vardır.

Onları korkutacak kadar mükemmel silahlı olmalıyız. Tankın karşısında tek tük atan silahla iş olmaz. Silahlar öyle gelişmiş ki. Bu iptidaî silahlarla düşmanı göremiyorsun ki nişancılığınla deviresin. Adam dağın arkasından kuruyor, üstüne bomba yağıyor; her taraf harabe...

Ortada düşman yok, kime atacaksın? Ne yapacağını bilemiyorsun. Bu memleketi, bu halkı korumak istiyorsak, mazlumların yanında yer almak istiyorsak, zulme uğramak istemiyorsak, silahlanmamız lazım!

Efendimiz dua edermiş; ne güzel!

“—Yâ Rabbi! Başkasına zulmetmekten de başkasının bana zulmetmesinden de sana sığınırım.”

Ne kendim zulmedeyim ne de zulme uğrayayım. En güzeli bu. Biz onu istiyoruz. Biz her tarafa gül dağıtmak, hayır yapmak, iyilik yapmak isteriz.

Ben bu Sırplar'dan, Ermeniler'den korktum; çok gaddarlar!

Ben karıncayı ilaçlarken korkuyorum. Evde yemeklere sarıyor, karıncaya ilaç yapacağım. “Onun da canı var.” diye onu dahi düşünüyorum. Karıncayı ezmemeye çalışıyoruz.

Milleti sokağa döküyor, öldürdükleri insanları kamyonlara yığıyor. Bu kadar zalim insanlar var.

Muhterem kardeşlerim!

İslâm olmadıktan sonra insanlarda insanlık yok. O bakımdan konu savaştan, cihaddan, mânevî bekçilikten açıldı. İslâm'ı korumak İstanbul'da da olur. İslâm'ın gelişmesi, öğretilmesi için gözünü dört açarsın.

Önceki Devlet Planlama Teşkilatı'nda beş yıllık kalkınma planları için raporlar hazırlıyorduk. Diyorlardı ki:

“—Bu kadar İmam-Hatipli fazla...”

Bu kadar değil on misli daha İmam-Hatipli, ilâhiyatlı, hoca, mü'min insan olsa yine azdır. Bizim dünyaya mü'min insanlar ihraç etmemiz lazım! Japonya araba ihraç ediyor, bizim mü'min insan ihraç etmemiz lazım!

Neden?

Afganistan'da, Avusturalya'da, Taylant'da, Orta Asya'da, İspanya'da, İngiltere'de, Amerika'da ihtiyaç var.

Şimdi bana müsaade edin, benim burayla alakam olmasın. Güney Afrika'dan, Amerika'dan, İngiltere'den, İsveç'ten beni istiyorlar, hoca istiyorlar.

Neden? İhtiyaç var da ondan. Dünyanın her yerinde iyi hocaya, iyi din adamına, alime ihtiyaç var; onun için. On misli fazla olsa yeri.

Bize din adamı yetiştiren müessese lazım. Bunlar bizim irfan ordumuz, dünyaya irfanı yaymak için Osmanlı'nın ordusundan mühim bu. Allah'ın rızasına uygun olan şey bu. Ama bunu bilmeyen;

“—Şu kadar cami var; bu kadar imama, müezzine ihtiyaç var. Bundan fazlası ne yapacak?” diye olduğu yerde ter ter tepiniyor.

Yahu burnunun ucunu göremiyorsun, sen adamakıllı miyop olmuşsun. Bak bugün Başbakanın² Orta Asya’daki konuşmalarını, biz on sene önce camide konuşsaydık; “Vay gerici vay!” derlerdi, bizi hapse tıklarlardı. Şimdi bak Allah gerçekleri nasıl gösteriyor! İlerici gazetelerde herkes hâlâ Nakşibendîler’e atıp tutuyor. Başbakan orada Nakşibendî tarikatimizin en büyüklerinden olan zâtların isimlerini dilinden düşürmüyor. Ahmed-i Yesevî hazretleri vs.

Ahmed-i Yesevî kim?

Bizim Abdülhâlîk-ı Gucdüvânî Efendimiz’in halifesi, Nakşî. Hadi bakalım orada da kötüle!

Orada öyle, burada böyle... Buradakiler bilmiyorlar. Oraya giden gözüyle görüyor ki iş başka türlüymiş.

Biz Ay’dan gelmedik ki, biz de sizin gibi aynı tahsili gördük, elhamdü lillah hiçbir farkımız yok... Sadece belki görüşlerimizde, kalbimizde, niyetlerimizde farklar var. Biz bütün insanların iyiliğini istiyoruz, herkesin mutlu olmasını istiyoruz hatta muhaliflerimizin bile. Herkesin cennete girmesini istiyoruz. İstedığımız bu. Sadece dünyasını değil ahiretini düşünüyoruz, onun için çalışıyoruz.

Onun için başbakan da olsa, reis-i cumhur da olsa

² Başbakan Süleyman Demirel, Özbekistan-Kırgızistan Gezisi (27 Nisan 1992 - 4 Mayıs 1992).

bizi dinlemesi lazım! Ya dinlerler, ya da ne polis teşkilatı, ne ordu teşkilatı bizi dinlemedikleri zaman meydana gelen muzırlıkları izale etmeye güç yetirebilir. Hiçbirisi güç yetiremez. Ya dinlerler ya da başlarının belasını bulurlar.

d. Önce Sağ Ayağı Giyinmek

İkinci hadîs-i şerîfe geçiyorum. Ahmed ibn-i Hanbel'de, Müslim'de ve diğer kaynaklarda var. Efendimiz SAS, Ebû Hüreyre RA'dan rivayet edildiğine göre buyurmuş ki:³

إِذَا انْتَعَلَ أَحَدُكُمْ فَلْيَبْدَأْ بِالْيُمْنَى وَإِذَا خَلَعَ
فَلْيَبْدَأْ بِالشِّمَالِ لِتَكُونَ الْيَمِينُ أَوْلَهُمَا تُنْعَلُ
وَأَخِرُهُمَا تُنْزَعُ

(حم.م.د.ت.ه. عن أبي هريرة)

RE. 36/6 (*İze'n-teale ehadüküm felyebde' bi'l-yümnâ, ve izâ halea felyebde' bi's-şimâli, li-tekûni'l-yemînü evvelühümâ tün'al, ve âhiruhümâ tenza'.*)

³ Buhârî, *Sahîh*, c.XVIII, s.190, no:5407; Müslim, *Sahîh*, c.X, s.486, no:3913; Tirmizî, *Sünen*, c.VI, s.419, no:1701; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.XI, s.185, no:3610; İbni Mâce, *Sünen*, c.X, s.486, no:2606; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.283, no:7799; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.432, no:4060; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.V, s.178, no:6274; Ebû, Avâne, *Müsned*, c.V, s.265, no:8669; İshak ibn-i Râhaveyh, *Müsned*, c.I, s.143, no:75; Taberânî, *Müsnedü's-Şâmiyyîn*, c.II, s.252, no:1287; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VIII, s.226, no:25416; Dûlâbî, *el-Künâ ve'lEsmâ*, c.I, s.15, no:11; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VI, s.132; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.409, no:41604; Câmiü'l-Ehâdis, c.II, s.411, no:1520.

(*İze'nteale ehadüküm felyebde' bi'l-yümnâ*)
“Sizden biriniz ayakkabısını giyeceği zaman, sağ ayağıyla başlasın. (*Ve izâ halea felyebde' bi'ş-şimâli*) Çıkaracağı zaman önce sol ayağını çıkarsın!”

(*Li-tekûni'l-yemînü evvelühümâ tün'al*)
“Giyişte sağ ayak ilk olsun; (*ve âhiruhümâ tenza'*) çıkarışta sol ayak ilk olsun, sağ ayak ikinci, yani sonuncu olsun.” diye buyurmuş.

Hayırlı işlere sağ ile başlamak İslâm'ın bir töresidir. Aşağıdaki hadîs-i şerîfte de, ondan sonrakinde de göreceğiz. İnsanın yemeğe sağ eliyle başlaması lazım, ayakkabı giymeye sağ ayağıyla başlaması lazım. Elbise giyerken de önce sağ tarafından başlaması lazım. Bu sağa dikkat etmek önemli.

Önemli olduğunu nereden anlıyoruz? Peygamber Efendimiz birisine:

“—Sağ elinle ye.” demiş. Adam:

“—Yiyemiyorum.” demiş.

Rasûlüllah Efendimiz dedikten sonra insan “Yapamıyorum.” der mi? Ölür, yine yapar. Peygamber Efendimiz:

“—Yiyemez ol.” buyurmuş.

Tabi ondan sonra da yiyememiş. O bedduaya uğrayınca belâsını bulmuş. Efendimiz ısrar ettiğine göre bir bildiği vardır. “Yiyemiyorum.” ne demek! Sağ elinle yemeye kendini alıştıtır; dikkat et, hafif ye, yavaş yavaş ye ama alıştıtır. Her şey alışmaya bağlı.

Bir camiye girerken, güzel yerlere girerken

sağ ayağıyla gelecek ama tuvalete girerken sol ayakla girecek, çıkarken sağ ayakla çıkacak. Güzel işler sağ ile yapılıyor; bu bir terbiye. Onun için yolun sağından gidiyoruz.

İngilizler inatlarından soldan gidiyorlar, sol elle yiyorlar. O kadar şüurlular ki bize de moda olarak sokturmaya, yerleştirmeye çalışıyorlar. Sol elle ağzını bulamaz, burnuna bulaştırır insan. Sol elle yedirmeye çalışıyor. Bizimkiler bıçağı sağ eline alıyor; ondan sonra “Ağzını bulacak da lokmayı ağzına sokacak.” diye uğraşiyor. Bak biz sağ elimizle yersek sevap kazanacağız. Peygamber Efendimiz’in tavsiyesine uyduğumuz için sünnet olacak.

Adamlar her şeyi inadına sola yapmışlar. Sokaklarda bile soldan gidiliyor, sağdan geliniyor. Avusturalya’ya, İngiltere’ye gittiğin zaman afallıyorsun, şaşırıyorsun. Onlar küfrünün ve karşıtlığının şuurunda; Allah’ın ehli olan mü’minler, mü’minliğinin ve Rasûlüllah’a bağlanmanın şuurunda değil. Bu devir böyle! Allah alim olmayı, bilmeyi ve bu durumdan kurtulmayı nasib etsin...

e. Meclise Girmenin Âdâbı

Bundan sonraki hadîs-i şerîf:

Birinci hadîs-i şerîfte Peygamber Efendimiz SAS şöyle buyurmuşlar:⁴

⁴ Taberânî, *Mu’cemü’l-Kebîr*, c.VII, s.300, no:7197; Mâlik, *Muvatta’ (Rivâyeti Muhammed)*, c.III, s.336, no:874; Heysemî, *Mecmaü’z-Zevâid*, c.VIII, s.115, no:12919; Mus’ab ibn-i Şeybe babasından.

Kenzü’l-Ummâl, c.IX, s.138, no:25393; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.II, s.412, no:1522.

إِذَا انْتَهَى أَحَدُكُمْ إِلَى الْمَجْلِسِ فَإِنْ وَسَّعَ لَهُ
فَلْيَجْلِسْ وَإِلَّا فَلْيَنْظُرْ إِلَى أَوْسَعِ مَكَانٍ يَرَاهُ
فَلْيَجْلِسْ فِيهِ

(البغوى طب. هب. عن شيبة بن عثمان)

RE. 36/7 (*Ize'ntehâ ehadüküm ile'l-meclisi, fein vüssia lehû felyeclis, ve illâ felyenzur ilâ evsai mekânin yerâhü, felyeclis fîh.*)

(*Ize'ntehâ ehadüküm ile'l-meclisi*) “Sizden biriniz bir meclise, toplantıya, insanların toplandığı bir yere gittiği zaman, (*fein vüssia lehû felyeclis*) eğer kendisine bir yer açılır da ‘buyur’ derlerse açılan yere otursun. (*Ve illâ*) Eğer bir yer göstermezlerse; herkes olduğu gibi duruyor, kılını kıpırdatmıyor. (*Felyenzur ilâ evsai mekânin yerâhü, felyeclis fîh*) O zaman şöyle bakınsın, genişçe olan bir yer bulsun, oraya otursun.”

“—İlla birisini sıkıştırmasına lüzum yok. Yer açarlarsa oturur, açmazlarsa meclisin münasip boş bir yerine gitsin, daha geniş olan bir yerine otursun.” diye buyuruyor. Bu âdâbdır.

Bundan sonraki hadîs-i şerîf de aynı konuda, aynı şekilde başlıyor. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁵

⁵ Tirmizî, *Sünen*, c.IX, s.336, no:2630; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.XIII, s.430, no:4532; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.100, no:10201; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.230, no:7142; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.247, no:494; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.439, no:8501; Tahâvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.III, s.364, no:1153; Deylemî, *Müsne-dü'l-Firdevs*, c.I, s.317, no:1252; Buhârî, *Edebü'l-Müfred*, c.I,

إِذَا انْتَهَى أَحَدُكُمْ إِلَى الْمَجْلِسِ فَلْيُسَلِّمْ فَإِنْ بَدَأَ لَهُ
أَنْ يَجْلِسَ فَلْيَجْلِسْ ثُمَّ إِذَا قَامَ فَلْيُسَلِّمْ فَلْيَسْتِ
الْأُولَى بِأَحَقَّ مِنَ الْآخِرَةِ

(حم. د. ت. حب. ك. عن أبي هريرة)

RE. 36/8 (*İze'ntehâ ehadüküm ile'l-meclisi felyüsellim, fein bedâ lehû en yeclise felyeclis, sümme izâ kâme felyüsellim feleyseti'l-ülâ bi-ehakka mine'l-âhireh.*)

(*İze'ntehâ ehadüküm ile'l-meclisi*) “Sizden biriniz bir meclise varırsa, (*felyüsellim*) önce selâm versin, *Es-selâmü aleyküm* desin.”

“—*Es-selâmü aleyküm ve rahmetullah!*” veya daha ziyade diyebilir. (*Fein bedâ lehû en yeclise felyeclis*) “Eğer kendisinin oturması durumu çıkıyorsa ortaya, tamam otursun.”

Yer gösteriyorlar, oturması münasip olacak; o zaman otursun. Meclisten kalkma zamanı geldi. Meclis dediğimiz, toplantı yeri, toplanma, oturma. Türkçe’de Ankara’daki meclis akla geliyor; o değil.

(*İzâ kâme felyüsellim*) “Kalktığı zaman da *Es-selâmü aleyküm* desin.”

Bazısı bunu bilmiyor. Biz bunu Ankara’da gördük. Arkadaşlarımızla bir yere gidiyoruz;

---

s.342, no:986; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VI, s.448, no:8847; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.XIV, s.60, no:7400; Ebû Hüreyre RA’dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IX, s.139, no:25394; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.II, s.413, no:1523.

“*Es-selâmü aleyküm!*” diyorsun, tamam; “*Ve aleyküm selâm*” diyorlar. Ayrılırken “*Esselâmü aleyküm!*” deyince, “Allah Allah! Bu ne demek?” diye şaşırıyorlar. Gelirken de selam vermek var, giderken de selam vermek var. Hatta Peygamber Efendimiz:

(*Feleyseti'l-ûlâ bi-ehakka mine'l-âhireh*)
“Birincisi ikinciden daha gerçek değildir, ikisi de aynı derecede gerçektir. Birisi ötekisinden daha layık değildir, ikisi de aynı bakımdan layıktır, ikisi de lâzımdır.” buyuruyor.

“—Hem önceki selam hem de kalkarken selam vermek lazımdır.” diyor. Demek ki meclise giriş çıkışların âdâbı da bu iki hadîs-i şerîften anlaşılmış oldu.

f. Namazın Nasıl Kılınacağı

Bundan sonraki hadîs-i şerîf, onuncu hadîs-i şerîf:⁶

إِذَا أَنْتَ قُمْتَ فِي صَلَاتِكَ فَكَبِّرِ اللَّهَ ثُمَّ اقْرَأْ مَا
تَيَسَّرَ عَلَيْكَ مِنَ الْقُرْآنِ ثُمَّ إِذَا أَنْتَ رَكَعْتَ
فَأَثَبْتُ يَدَيْكَ عَلَى رُكْبَتَيْكَ حَتَّى يَطْمَئِنَّ كُلُّ
عُضْوٍ مِنْكَ ثُمَّ إِذَا رَفَعْتَ رَأْسَكَ فَاغْتَدِلْ حَتَّى
يَرْجِعَ كُلُّ عُضْوٍ مِنْكَ ثُمَّ إِذَا سَجَدْتَ فَاطْمَئِنَّ حَتَّى

⁶ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.V, s.39, no:4528; Beyhakî, *Süne-nü'l-Kübrâ*, c.II, s.133; Rifâa ibn-i Râfi' RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.427, no:19629; *Câmiü'l-Ehadîs*, c.II, s.409, no:1517.

يَعْتَدِلُ كُلُّ عَضْوٍ مِنْكَ ثُمَّ إِذَا وَضَعْتَ ذَلِكَ فَاثْبُتْ
حَتَّى يَرْجِعَ كُلُّ عَظْمٍ إِلَى مَوْضِعِهِ ثُمَّ مِثْلَ ذَلِكَ
فَإِذَا جَلَسْتَ فِي وَسْطِ الصَّلَاةِ فَاطْمَئِنَّ فَافْتَرِشْ
فَحِذَكَ الْيُسْرَى ثُمَّ تَشَهَّدْ ثُمَّ إِذَا قُمْتَ فَمِثْلَ ذَلِكَ
حَتَّى تَفْرُغَ مِنْ صَلَاتِكَ

(طب . عن رفاعة بن رافع)

RE. 36/9 (*İzâ ente kumte fî salâtike fekebbiri'llâh...*) İlâ âhiril hadis. Uzunca bir hadîs-i şerîf. Taberânî'den. Rıfaa RA rivayet etmiş. Cümle cümle okuyup tercemesini yapmaya çalışalım:

(*İzâ ente kumte fî salâtike*) “Sen namazda ayağa kalktığın zaman, (*fekebbiri'llâh*) namaz kılmaya Allahu ekber diyerek başla, tekbir getir, namaza öyle başla! (*Sümme akra' mâ teyessere aleyke mine'l-kur'ân*) Sonra ayakta iken Kur'ân-ı Kerîm'den kolayına gelen münasip bir miktar oku!”

Mâlum, “Fatiha'sız namaz olmaz.” diye hadîs-i şerif de var. Fatiha da Kur'ân-ı Kerîm'den. Hem Fatiha okuyacak, hem de ona bir şeyler ilave edecek, başka şeyler okuyacak. İlave olduğu için “zamm-ı sûre” diyoruz. Zam, ilave demek. Yani Fatiha'ya bir miktar daha sûre ilave edip onu da okumak demek. Sûre de okunabilir, birkaç âyet de okunabilir.

Efendimiz emrediyor: Namaza *Allahu ekber*

diyerek başla, ondan sonra Kur'ân-ı Kerîm'den bir miktar oku!”

(*Sümme izâ ente reka'te*) “Rükûya vardığın zaman, (*feesbit yedeyke alâ rukbeteyke*) rükûda iki elini iki dizinin üstüne koy, tesbit et, iki elini oraya yerleştir. (*Hattâ yetmainne küllü udvin minke*) Her âzan kısırtıdan sükûnete erinceye kadar öyle dur.”

Yani eğilme hareketin tamamen bitmiş olsun, eğilme hareketin tamamen sakin olarak orada bir dur. Devamlı bir hareket halinde değil. Eğildin; bir miktar duracaksın. Bütün âzaların hareketi bitmiş, sükuna ermiş, mutmain bir durumda...

(*Sümme izâ refa'te re'seke fa'tedil*) “Başını kaldırdığın zaman da tam dik dur.” Kimisi yarım duruyor. Bunlardan ibret alın. Başını kaldırdığın zaman tam dik olarak dur. Kimisi rükudan sonra hafif bir kalkar gibi yapıyor hop secdeye; tasarruf yapıyor. Kestirmeden “Secdeye daha yakın.” diye yukarı kalkmadan hafif bir kaldırır gibi yapıp hop aşağı gidiyor. Hayır!

Peygamber SAS Efendimiz ne diyor?

Kalktığın zaman tam doğrul. Kalkacak, tam dik olarak geometri tabirleriyle söylemek gerekirse doksan derece, rüku ettiyse doksan derece kalkacak; yere dik halde öyle duracak.

(*Hattâ yercia küllü udvin minke*) “Her âzan yine yerli yerine gelinceye kadar dik olarak, sakin olarak dur! (*Sümme izâ secedte fatmainne hattâ ya'tedilü küllü azmin minke*) Secde ettiğin zaman da yine muntazam bir şekilde

secde et ve secdeye vardığın zaman her kemiğin sükunete ersin. (*Sümme izâ vada'te zâlike*)
Sonra secdeden kalktığın zaman... (*Fe'sbit hattâ yercia küllü azmin ilâ mevdihî*) “Her kemiğin yerli yerine oturuncaya kadar dur.”

Tabirleri aynen terceme ediyorum: “Her kemik yerine oturuncaya kadar orada dur.”

(*Sümme ef'alü misle zâlike*) “Sonra aynen böyle yap! (*Feizâ celeste fî vasatı's-salâti fatmeinne, fe'fteriş fa'zeke'lyüsrâ*) “Namazın ortasında, iki rekâtı kıldıktan sonra dört rekâtlı bir namazda oturduğun zaman, yine sükuna ersin.”

Tam otur. Sol uyluğunu yere yerleştir, yere doğru yere yay. O duruşu hatırlayın. Sol uyluğunu yere yay. (*Sümme teşehhed*) “Sonra *Ettahiyatü*'yü oku!”

Sonunda *Eşhedü en lâ ilâhe illa'llah* denildiği için “teşehhüd” deniliyor; adı o.

(*Sümme izâ kumte femislü zâlike*) “Kalktığın zaman da bu ilk rekâta tarif ettiğin gibi öbür rekâtları da kıl! (*Hattâ tahruc min salâtike*) Namazını bitirinceye kadar böyle yap!”

Peygamber Efendimiz burada namazı tarif ediyor. İlave kelimelerle ne söylüyor; ona dikkat edeceğiz. Söylediği şu:

“—Namaz kılan sükûnet buluncaya kadar, sakın oluncaya kadar her hareketinde bekleyecek.”

Bu konu, bu hadîs-i şerîfin sebab-i vürûdu da olabilir. Başka bir sebeple de bu hadis vârid olmuş olabilir. Peygamber SAS Efendimiz bir

bedevî gördü; çölden gelmiş, müslüman olmuş. Az çok bir şey öğrenmiş ama tam incelikleri öğrenememiş. Medine'nin ahalisi değil ki Efendimiz'in bütün nasihatlerini duymuş da işi tam anlamış olsun.

Namazı hızlı kılıyormuş:

“—*Semia'llahu li-men hamideh... Rabbenâ leke'l-hamd... Allahu ekber... Allahu ekber...*”

Hareketleri birbirine ekleyerek hızlı kılıyormuş. O bitirdiği zaman Peygamber Efendimiz yanına çağırmış demiş ki:

“—Ey filanca! Sen namaz kılmadın. Yeniden kıl!”

Halbuki kıldı. Selam verdi ya! “Kılmadın.” diyor. “Sen namaz kılmadın. Yeniden kıl.” Yine kılmış. “Kim bilir ne sebepten söyledi.” diye düşündü. Yine hızlı kılmış. Yine hareketler birbirine bağlantılı, tam sükûnet yok; arada dinleme, durma yok. Birbirine bağlaya bağlaya, hızlı hızlı kılınca;

“—Ey filanca! Sen namaz kılmamış oldun, yine kıl.” demiş ve ondan sonra böyle tarif etmiş:

“Ayakta durduğun zaman sükuna er. Rükûya vardığın zaman sükuna er. Rükûdan kalktığın zaman sükuna er. Yani sükûnete var, sakin ol, her âzan durgunlaşsın. Birbirine ekleyerek yapma, ağır ağır, itidalli itidalli kıl.”

Buna tâdil-i erkân derler; “Namazın erkânının hakkını vererek, adaletli bir şekilde yapmak.” demek.

Ötekisi ne oluyor? Namazın erkânının hakkını

yemek oluyor.

Hızlı hızlı kılmak ne oluyor? Namazın rükûsunun, secdesinin, kıyamının, kâmesinin hakkını çalmak, yemek oluyor.

Tâdil-i erkân bazı imamlara, alimlere göre farzdır. Yani o da şarttır. Aksi takdirde namaz olmaz. Peygamber Efendimiz; “Yine kıl, namazın olmadı.” buyurdu ya; onun için bazı alimler demişler ki “İlle bu olacak, bu olmazsa namaz kabul olmaz.”

Muhterem kardeşlerim! Şimdi bunu öğrendik. Burada bu kadar kalabalık var. Siz kardeşlerime şu soruyu soracağım:

“—Bizim Ramazan’daki teravihler oldu mu, olmadı mı?”

Birçok camide olmadı. Allah affetsin. İmamlar namazları öyle bir hızlı kıldılar ki...

Hatta cemaat de öyle imam istiyor. Herkes jet imam arıyor, turbo jetini arıyor. Hızlı kıldırırsın; birisi 17 dakikada kıldırıyor, ötekisi 13 dakikada kıldırıyor, berikisi 12 dakikada kıldırıyor. İş, hızlı kıldırma yarışına döndü. Ama bu İslâm’da yok. Efendimiz’in nasihati, tavsiyesi böyle değil.

Bu hadîs-i şerîfi o bakımdan söylüyorum. Gerçi bu hadîs-i şerîfi keşke Ramazan’dan önce bulsaydık, o zaman okusaydık. Camilerde biraz bu hızı frenleseydik. “Bu kadar hızlı olmuyor.” deseydik. Emin olun insan; sübhanallah’ları, subhâne rabbiye’l-azîm’eri, sübhâne rabbiye’l-âlâ’ları üç defa okuyamıyor. Bir defasını tamamlayabilirse ne âlâ. Onu bile

tamamlayamıyor.

(*Ve leddâllîn, âmîn*) dedikten sonra hangi sûreyi okuduğunu anlamadan, *Allahu ekber* sedasını duyuyor. Allah Allah! Pekiyi Allahu ekber diyor; ama ne okudu belli değil, insan anlayamıyor. Böyle namaz olmaz. Bildiğiniz kimselere söyleyin!

Çünkü söylememek de vebal. Ben de çok yerde söyleyemedim. Kendimi suçlu hissediyorum.

Muhterem kardeşlerim!

Söylememek de vebal. Bakın Araplar böyle yapmıyorlar. Araplar'ın münevverleri, bu işleri okuyan, bilenler insanın yakasına yapışırlar.

Bizim Ankara'da böyle bir hatıramız var. Bir arkadaşın evine gittik. Rahmetli bizi yemeğe çağırmıştı. İhvanımızdan yaşlı bir amca. Ondan sonra biz yakın bir camiye teravih namazı kılmaya gittik; ev sahibi de “madem sohbet edeceksiniz, filanca hoca arkadaş da gelse” diye o hocanın camisine gitti, onu çağıracak. Arabasına bindirecek; yatsıdan sonra çayı beraber içeceğiz. Tabi namazdan evvel hoca efendinin kulağına ağzını dayamış:

“—Hocaefendi, namazdan sonra bize gidelim, Es'ad hoca da geldi. Sohbet ederiz, çay içeriz.” gibi bir şeyler söylemiş.

“—Vallahi söylediğime pişman oldum.” diyor. “Hoca bunu duydu; bir namaz kıldırıldı, rekâtları yetiştiremedik.” diyor.

Namaz bitmiş, bir Arap çocuğu gelmiş, hocanın yakasına yapışmış:

“—Hoca efendi! Sen böyle namaz kılmayı nereden öğrendin? Allah celle celâlühû’mü emretti? Hz. Muhammed SAS’in sünnet-i seniyyesinde mi var? Söyle bakalım.” diye epeyce terletmiş. diyor.

İhvanımız, ben de çok mahcup oldum. “‘Keşke bizim evde çay var.’ diye söylemeseydim.” diyor.

Muhterem kardeşlerim! Benim için acı bir hatıra oldu.

Bu hadîs-i şerîfin sayfasını kardeşlerimiz muhafaza etsinler. Tâdil-i erkâna riayetini, namazı hızlı kıldırmanın önemi hakkında Şaban ayında bir kampanyaya başlayalım. Ramazan’daki teravihleri bir frenleyelim. Namazlarımız namaz olsun. Allah kusurlarımızı affetsin...

g. Azabın Umûmî Gelişi

Sayfanın 10’uncu hadîs-i şerifi. Buhârî’de ve Ahmed ibn-i Hanbel’de var, Abdullah ibn-i Ömer RA rivayet etmiş. Peygamber SAS Hazretleri buyuruyor ki:⁷

إِذَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِقَوْمٍ عَذَابًا أَصَابَ الْعَذَابُ مَنْ كَانَ فِيهِمْ ثُمَّ بُعِثُوا عَلَىٰ أَعْمَالِهِمْ

⁷ Buhârî, *Sahîh*, c.XXII, s.3, no:6575; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.110, no:5890; İbn-i Hibbân, *Sahih*, c.XVI, s.306; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdat*, c.VI, s.88, no:3123; Abdullah ibn-i Ömer RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.III, s.421, no:7254; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.İI, s.413, no:1524.

RE. 36/10 (*İzâ enzele'llàhu bi-kavmin azâben, esâbe'l-azâbu men kâne fîhim, sümme buisû alâ â'mâlihim.*)

(*İzâ enzele'llàhu bi-kavmin azâben*) “Allah bir kavme, bir millete, bir topluluğa bir azap, zelzele, yangın, sel felâketi, düşman istilasısı, salgın hastalık, ve saire semâvî arazî âfetler, felaketler, cezalar, belalar indirdiği zaman, (*esâbe'l-azâbu men kâne fîhim*) o kavmin içinde kim varsa hepsine birden bu azap topluca, toptan gelir.”

“—İçlerinde iyiler yok mudur?”

Vardır ama onlar da gider bu arada. “Kurunun yanında yaş da yanar.” dediği gibi dedelerimizin, onlar da gider.

(*Sümme buisû alâ â'mâlihim*) “Sonra ahirette ba's olunurken amellerine, niyetlerine, ruh yapılarına liyâkatlerine göre baas olunurlar. İyi insanlar, iyi amel sahipleri, iyi insanlar olarak ayrılırlar; kötüler kötü insan olarak ayrılırlar. Ama dünyada bir kavme belâ geldi mi müştereken gelir, toptan gelir.

Meselâ, Erzincan felâketi oldu; camideki insanlara da geldi. Sordular ki:

“—Bu camideki insanlar Allah'a inanan, mü'min kullar, iyi kullar. Bunlara niye geldi?”

Dışarıdakiler suçlu desek bunlara niye geldi? Veyahut şimdi mesela Bosna-Hersek'te, Karabağ'da nice mâsum insanlar sıkıntıya uğruyor. Düşman istilasında evleri

bombalanıyor, malları yağmalanıyor, canları kanları heder ediliyor. İrzlerinin ne halde olduğunu bilmiyoruz. Allah yardımcıları olsun. Zalimlere fırsat vermesin, mazlumları korusun...

Azap umûmi geliyor. Belki bunların içinde nice nice mübarek insanlar vardır. Ağzı dualı, başı örtülü nice nice has halis kullar var. Ama azap umumi geliyor.

Muhterem kardeşlerim!

O halde bu hadîs-i şerîfin çıkan sonucu şudur: Bir toplulukta mü'minler, o topluluğu korumak için kötülüklerin karşısında aktif olacaktır. Mü'min; bir topluluğun, bir kavmin âdetâ sigortasıdır. Aktif olacak, kötülüğü yaptırmayacak. Hayır yapmak için gayretli olacak, önde olacak; "Neme lâzım?" demeyecek, kenarda durmayacak ki, o kavim azaba müstahak olmasın.

Köye gittik; köyde bir fabrika yanmış, zeytinyağı fabrikası... Sahibi hacının da, köylünün de milyarlarca lira zararı var. Köylünün yağı yanmış gitmiş, denize dökülmüş. Deniz bile yanmış. Büyük bir zarar...

Neden? Millet terbiyesizleşti. Zeytinleri tarladan topluyorlar, çuvallara dolduruyorlar. Eskiden kimse kimsenin çuvalına karışmazdı. Geceleyin açığözler geliyor; onun çuvalını, bunun çuvalını çalıp götürüyorlar. Toplanmış hazır zeytin. Bunları götürüyorlar, kendi malları diye fabrikaya veriyorlar.

Haram! Allah'ın sevmediği şey. Ondandır sonra ezan okunur, camiye gelmezler. Televizyonun karşısında sabahlara kadar, müstehcen filmleri,

sahneleri seyredeler, zekât vermezler.

Sonra ne oluyor? Belâ umumi geliyor. Hacı efendinin de fabrikası yanıyor, hoca efendinin de yağı yanıyor.

Neden? Ceza umumî gelir.

Allah-u Teâlâ Hazretleri cezayı umumi gönderiyor. İyisi kötüsü ahirette ayrılır.

“—Lût kavmine Allah belâyı indirip de onları yerin dibine batırdığı zaman —ki şimdi Lût gölünde hâlâ acı su var, hâlâ orası denizden 300 metre aşağıda, çukurda, içi acı su dolu; balık yetişmez bir yer— Lût kavminin içinde yetmiş bin, gece ibadeti yapan âbid insan vardı.” derler.

Ama ekseriyeti “lûtîlik” yapıyorlardı. Homoseksüellik belasına Allah onlara azabı indirdi. Tabii o meselede hangi insanın özel yaşantısı nasıldır? Allah ıslah etsin. O da ayrı bir yürek yarasıdır, iç acısıdır.

Allah CC, bizi azabına uğratmasın... Günahlara düşürmesin. Sevdiği kul olarak yaşatsın, iltifatına erdirdi... Rahmetine gark eylesin... Hem dünyada hem ahirette aziz ve bahtiyar eylesin...

Fâtiha-i şerife mea'l-besmele!

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŐAN
03. 05. 1992 - İskenderpaşa Camii

[Bütün HADİS DERSLERİNE PDF olarak
ulaŐmak için tıklayınız.](#)

